

*in rubr. sub gl. prima in fi. vers. fallit quando gra-
uamen. fol. mibi 688. Lancelot. Robert. de
attenta. 2. p. c. 12. limi. 1. n. 92. cum aliis exa-
ctissimè adductis in specie supra hac 2. p.
cap. 1. vbi allegaui quamplurimos Doctores
alios vltra hinc citatos à princ.*

- 82 Ergo in casibus, in quibus nullo modo à diffinitiva permittitur appellare; grauamen illatum absque dubio dicendum est irreparabile, per appellationem à diffinitiva, cum nulla expectetur appellatio, nec remedium aliud, quæ ratio non conuenit: vbi tantum prohibetur appellatio quoad effectum suspensiuum, cui nihil detrahitur, quominus possit de sua iustitia & iniustitia, seu grauaminibus, sibi factis in prima instantia, à iudice inferiore, pars docere coram iudice ad quem, prosequendo suam appellationem, vt omnia vel annullentur, rescindantur, vel reuocentur, licet interim sententia diffinitiva ad executionem trahatur; non ideo impeditur appellatio, & eius prosecutio. Et sic non possumus dicere tali casu, non esse appellationem, qua possit quodlibet grauamen reparari, quia quoad id, integra manet
- 83 appellandi permissio, sed tantum quoad executionem sententiæ, quod est multum diuersum, & nullum inconueniens, quominus appellatio ab ipsa interposita, desinat reparare præcedens grauamen, prout probant manifestè Doctores supracitati, pro parte negatiua huius quæstionis principalis, vbi quamplurimos retuli, hoc ipsum euidenter sentire, dum firman, quod vbi datur appellatio deuolutiua, non dici grauamen irreparabile, per appellationem à diffinitiva, vt secus esse videatur, quando quoad vtrumque effectum appellatio est prohibita. Vide quæ diximus supra à n. 39. cum sequentibus hoc cap.

Et hanc nostram opinionem fert Concilium Trid. sess. 13. de reform. c. 13. (quod hæcenus nunquam vidi ponderatū, nec etiam allegatū ad propositum.) quod postquam disposuerat, vt ne in causis criminalibus appelleretur ab interlocutoriis, sequitur dicens (nisi grauamen huiusmodi per diffinitiuam sententiam reparari, vel ab ipsa diffinitiva appellari non possit) qui Concil. Trid. locus intelligendus est, quando nullo modo appellari potest à diffinitiva, nec quoad suspensiuum, nec quoad deuolutiuum: non tamen quando appellatio non suspendit effectum sententiæ, & admittitur quoad deuolutiuum. quia tunc non potest dici, non posse appellari, ex his, quæ iam dicta sunt.

Et quoniam Concilium Trid. dixit (vel ab ipsa diffinitiva appellari non possit) & vbi in iure, vel dispositione inuenimus, appel-

lari non posse; intelligere debemus de vtro- 85 que effectu esse prohibitionem, tam deuolutiuo, quam de suspensiuo, simul & semel; non tamen de suspensiuo tantum, ita eleganter tenet Decius in rubr. de appella. num. 5. Rol. à Valle. consilio 77. viso num. 16. lib. 2. Abb. in cap. ad reprimendum de officio ordinarij. quos referens sequitur Lancelot. Robert. de attenta. 2. part. cap. 12. limi. 2. 5. numero 29. & idem in eadem 2. p. cap. 12. limi. 53. num. 58. & hoc idem non obscure sentit Petrus Surdus decis. 36. num. 21. & 22. cum sequentibus. qui expressè loquitur, quando omnino denegatur appellatio recursus, vbi disputat, quid quando datur ad Principem supplicatio, quo casu ab emergentibus pariter dicit appellationem esse permittendam, quia sup- 86 plicatio pendet à voluntate Principis, quod impossibile reputatur, iuxta l. apud Iuliam. §. ff. de lega. 1. l. quis cum maior. in prin. ff. de bonis lib. quem omnino vide per totam decisionem; ergo de appellatione omnimodo & absolute prohibita intelligendum est Concilium. Vide quod annotauimus infra n. fi. hoc cap.

Quod Tridentinum Concilium non sine mysterio id decidit in criminalibus causis, vt ex eo patet, in quibus quando appellatio prohibetur, raro aut nunquam prohibetur, quoad effectum suspensiuum tantum, sed quoad vtrumque simul, vt in duce seditionum, notorio criminoso, conuicto confesso, virginum raptore, & similibus suo loco infra 3. p. dicendis, & sic de his prohibitionibus intelligendum est.

Quo etiam sensu intelligendus est Eguidius Bossius in tractatibus varijs crimi. titulo de appellat. num. 10. & 11. vbi dicit, quod licet vbi prohibetur appellatio à principali, non etiam intelligitur prohibita ab accessoriis, & impensis, ex Doctoribus ibi adductis per eum. Vbi autem prohibetur appellatio in delictis, non intelligitur prohibita ab incidentibus, seu emergentibus, ex Bart. in l. arbitrio in primis verbis ff. qui satisdare cogantur, quoniam quando in istis prohibetur, semper ferè est quoad vtrumque effectum, & sic ad 88 ea, quæ frequentius accidunt, iura adaptari debent, l. nam ad ea. de legibus.

Quo etiam sensu intelligendi sunt Ang. consilio 46. incipit viso puncto sub n. 7. vers. licet autem & consil. 188. incipit sed nunc numer. 2. Marant. in praxi. 6. part. titulo de appellat. numero 355. Hieronym. Gonzal. in regul. referua. gl. 9. §. 1. tit. de nullis. & attenta. n. 201. dicentes, ab interlocutoria summa cum ratione posse appellari; quando à diffinitiva prohibitum est, rationem reddentes, quia gra- 89 uamen interlocutoria non speratur, posse reparari, per appellationem à diffinitiva, cum

cum ab illa non possit appellari. quæ ratio nullo modo conuenit ei appellationi, quæ potest interponi, & sequi coram superiori, licet interim sententia exequatur, cui appellationi nihil detrahitur quoad hunc effectum, vt possit reparare grauamen, & ita plures DD. intelligendi sunt, non aliter, vt supra diximus.

Quo etiam modo intelligitur quod dicunt Archidi. Ioan. Anton. & Geminian. 90 in cap. vt inquisitionis de hereticis lib. 6. dicentes, quod licet hæreticus non possit appellare à diffinitiva; poterit tamen appellare ab interlocutoria, in eadem causa lata, quia eum his in casibus appellatio prohibita sit, quoad vtrumque effectum; nimirum; grauato per interlocutoriam permittatur appellatio, quia ex quo nullum habet recursum post sententiam diffinitiuam, æquitas, quam in huius quæstionis membri resolutione sequutus fui, simul cum iuris ratione suadet, vt omnes causæ particulæ rimentur, & iterum ac iterum inspiciantur, & iustificentur eo modo, vt quando deueni-

91 tur ad diffinitiuam, veritas eluceat, & nullum dubium & obscuritatem habeat, eaque prolata, sine scrupulo ad executionem, non admittitur appellatio, queat deueniri; pro quo expendo textum famosum in l. ne causas Cod. de appellat. ibi, quoniam verendum est, ne lis incognito negotio dirimatur, adempta copia conquerendi, &c. iuncta l. 1. ff. à quibus appellare non licet, & quæ notant gloss. & Doctores in d. leg. ne causa, ideoque prædictorum omnium Doctorum doctrina procedit; quando sibi aliquo appellationis remedio grauato non potest provideri; secus autem esset, si eo providere valuisset; vt bene respondet, & intelligit Menoch. de adipiscen. poss. rem. 4. numer. 817. & præcipue n. 819. quem vide

92 Et tadem hac nostra opinio probatur ex text. argumento in l. 1. §. quæstionum ff. de appellat. ibi, si quis fortè interloquutus fuerit, Principem se consulturum; cum possit post rescriptum prouocare. per quem text. & per l. 2. vbi gl. & B. ff. de appell. recipi. & Bal. in l. 2. c. de Episcopa. audi. dixit Anton. Natta in conf. 121. n. 4. quod omnino dicitur grauamen irreparabile per appellationem à diffinitiva illud, à cuius diffinitiva non appelleretur, quia est prohibitum, & ita à prædicto grauamine appellari posse.

93 Igitur in quæstione principali duæ sunt regulæ constituendæ. Prima regula sit, iudicem Ecclesiasticum vim non facere, non deferentem appellationi emissa ab interlocutoria, lata super articulis incidentibus, vel emergentibus in causa, à cuius diffinitiva, Salgado de protect. Reg. Tom. I.

seu negotio principali non admittitur appellatio quoad vnum effectum, suspensiuum scilicet, quam regulam admittas cum declarationibus suprapositis in primo distinctionis membro quæstionis principalis. Secun- 94 da regula sit, iudicem Ecclesiasticum vim euidentem facere, si negauerit, recusauerit, ve deferre appellationi ab interlocutoria, quouisve alio grauamine, emissa in causa prosecutione, à cuius diffinitiva nullo modo admittitur appellatio, nec quoad effectum suspensiuum, nec etiam quoad deuolutiuum. quæ regula colligitur ex secundo membro distinctionis præfatæ quæstionis nostræ.

Et ad complementum atque omnimo- 95 dam perfectionem nostræ resolutionis, illud debes annotare, quod inter nostros, in duas itum est sententias, alij vt in possessoriis de iure ciuili appellatio sit prohibita, quoad suspensiuum effectum dumtaxat, alij verò directè contrariam opinionem tene- re, vt scilicet; sit prohibita quoad vtrumque effectum, & deuolutiuum & suspensiuum simul, quam magna Doctorum caterua fuit amplexa, quorum nomenclaturam recensimus infra 3. p. c. 12. vers. vltra quos hanc insuper à n. 63. quam communem & magis communem esse quam plures affirmarunt, de quo vide ibi. qua opinione attempta nihil mirum, vt nonnulli Doctores asseuerassent, à sententia interlocutoria lata in possessorio appellationem habere vtrumque effectum, ex eo moti, quia à diffinitiva prohibita extat (vt plurimi putarunt) quoad vtrumque effectum, & sic hac opinione attempta, illi Doctores in nostra quæstione rectè procedunt, & loqui dicendum erit, iuxta ea quæ hæcenus dicta sunt, & quæ nos aduerimus d. c. 12. in d. 3. p.

CAPVT VII.

A sententia aduersam qualitatem habente, alia quæ prohibet, alia appellationem permittens, si appellationi emissa iudex in totum non deferat: an violentiam facere dicatur. & quid quando vna qualitas apponitur conditionaliter ad aliam, aut etiam successiue.

S V M M A R I V M.

Appellationi à tota sententia an sit deferendū, quæ partim prohibet, partim permittit appellare. n. 1. Favor & odium vbi concurrunt, dispositio an censetur odiosa in totum. n. 2. Sententia, quæ partim prohibet appellationem, D d 2 partim

partim verò permittit, continet fauorem, & odium. n. 3.
 Regula negativa & permissiua vbi concurrunt, que sit sequenda. n. 4.
 Privilegijs duobus concurrentibus, alio permissiua, alio prohibitiua, quid attendendum. n. 5.
 Obligaciones dua vbi concurrunt in eadem persona, potentior alteram vincit & perimit. n. 6.
 Negatiuum potentius est affirmatiuum. n. 7.
 Negatio plus negat, quam affirmat affirmatio. num. 8.
 Magis dignum trahit ad se minus dignum. n. 9.
 Negatiua precepta magis efficacius obligant, & adstringunt, quam affirmatiua. n. 10.
 Qualitas potentior preponderat, & predominatur. n. 11.
 Res à potentiore denominatur. n. 12.
 Fendum ex gratia & pecunia, si gratia preponderat pecunia, gratiosum dicitur. n. 13.
 Qualitatis virtus est, rei naturam immutare. n. 14.
 Eamq; in diuersam specie conuertit. numer. 14. & 15.
 Qualitas adueniens enti, reponit illud in diuersam naturam. n. 16.
 Qualitas formam offendit. n. 17.
 Alienationis immobilium prohibitio, & mobilium permissio, si simul coniungantur, prohibitio ad se trahit permissionem. n. 18.
 Hereditas, quid est vniuersum, apta comprehendere mobilia & immobilia. n. 19.
 Tutor an sine decreto possit alienare, & repudiare hereditatem, que habet mobilia & immobilia. n. 20.
 Sententia est indiuidua. n. 21.
 Sententia non potest pro parte valere, & pro parte non valere. n. 22.
 Res vna non potest diuerso iure censeri. n. 23.
 Res vna non potest contrarios effectus operari. num. 24.
 Causa dicitur criminalis, si pena pecuniaria applicatur fisco. n. 25.
 Prohibitione appellationis & permissione simul in sententia concurrentibus, à tota esse appellationem prohibitam, qui censeant. n. 26.
 Mixtura ratione appellatio multoties permittitur à tota sententia. n. 27. & n. 28.
 Prohibitio appellationis & permissio si in sententia concurrant, in totum esse deferendum, probatur. n. 28. & seqq.
 Cap. super questio. §. si verò de officio deleg. ponderatur. ibidem, & n. 122.
 Clausula (appellatione remota) non transit in subdelegatum. n. 29.
 Compasum ex diuersis speciebus non habens certam naturam, quandoque recipit naturam vnius, quandoque alterius assumit. n. 30.
 Qualitas naturalis & accidentalis vbi concurrunt, illa hanc trahit. n. 31.
 Pupillo, cui superuenit furor, non est dandus

curator. n. 32.
 Appellationis permissio vti qualitas naturalis est cuiusque cause. n. 33.
 Appellationem non esse permissam in aliquo casu, qui asserit, probare tenetur. n. 34.
 Favor & odium quando simul concurrunt, an dispositio tota iudicetur fauorabilis. n. 35.
 l. 1. §. veteris ff. de acquir. poss. interpretatur. n. 36. & 37.
 Qualitas contraria vbi concurrunt, an attendatur potius permissiua. n. 38.
 Et quid si concurrant in diuersis subiectis. n. 39. & 40.
 Statuto disponente non posse inquiri contra aduocatum, alio autem, quod contra militem inquiratur, si aliquis sit miles & aduocatus, an delinquens patiatur inquisitionem. numero 41.
 Qualitas negativa appellationis & permissiua vbi sint complicata, esse in vtraque admittendam, qui teneant. n. 42.
 Mixtura ratione in causa possessoria in totum admittitur appellatio. n. 43.
 Causa negativa & permissiua appellationis concurrentes in sententia, an sit in totum deferendum, variè & confusè loquuntur Doctores. n. 44.
 Qualitas negativa & permissiua appellationis concurrentes circa idem inseparabile, in totum denegatur appellatio. n. 45.
 Qualitatis diuersitas affirmatiue & negatiue appellationis concurrentes circa diuersa sententia, & separabilia capitula, vnaqueque suum effectum operatur. n. 46.
 Qualitatis diuersitas appellationis permissiue & prohibitiue, quando circa idem concurrat, ut appellatio in totum admittatur, redduntur exempla n. 47. 48. & 49.
 Qualit. res contrarias circa idem suos effectus operari, monstruosum est. n. 50.
 Res vna circa seipsam non potest diuersa iure censeri. n. 51.
 Qualitas debilior cedit potentiore, vbi vtraque concurrunt. n. 52.
 Sententia tot, quot capitula, & quando. n. 53.
 Retractus an locum habeant, vbi simul venduntur res immobiles & mobiles. n. 54.
 Condemnatus ad salarium & aliam rem, exequitur sententia pro salario, & non super re. n. 55.
 Appellatio à sententia respectu possessionis ex leg. fin. Cod. de edicto Diui Adri. non admittitur, respectu autem fructuum & interesse sic. numero 56. & 57.
 Doctoris dicta debent intelligi secundum iura ab eo citata. n. 58.
 Fructuum, damni, aut interesse respectu sententia super possessorio non suspenditur per appellationem, sed respectu possessorijs dumtaxat. n. 60.

Que

Que opinio communis, & verior est. n. 61.
 Appellatio à sententia respectu possessionis momentanea minime deferitur, licet respectu fructuum sic. n. 62.
 Quod extenditur etiam respectu fructuum futurorum, ut in exemplo. n. 63.
 Sententia tot sunt, quot cause & capitula separabilia. n. 64.
 Stipulationes tot sunt, quot species separata. num. 65.
 Qualitas vtraque prohibitiua & permissiua appellationis operatur in suo capitulo sententia diuerso. n. 66.
 Sententia potest pro parte valere, & pro parte non, vbi sunt plura capitula separata. n. 67.
 Summa ex diuersis causis an conuertentur, ut faciant sententiam appellabilem. n. 68.
 Sententia tot sunt, quot summa ex diuersis causis debita. n. 69. vbi de exemplo.
 Sententia tot sunt, quot annua pensiones & distincte in petitione. n. 70.
 Statuto stante ut bannitus pro centum offendatur, an due cause diuersa possint coniungi, ut faciant centum, & queat offendi. n. 71.
 Fructus aut interesse non computantur in sorte principali, ut ascendat ad summam appellabilem, & commissibilem per Rotam. n. 72.
 Summa plures petita ex eadem causa & obligatione simul conuertuntur, ut ascendat ad summam appellabilem. n. 73.
 Vtile non vitiat per inutile in rebus diuersis. n. 74.
 Favor & odium vbi concurrunt circa idem, an tota dispositio iudicetur fauorabilis. n. 75.
 Qualitas fauorabilis, & odiosa qualitas concurrentes circa separabilia, vnaqueque suum effectum operatur. n. 76.
 Dispositio vna respiciens plures personas ex diuersis capitibus fauorabilis, & odiosa, extenditur, & restringitur iuxta suum caput. n. 77.
 l. generaliter §. ff. de fideiusoribus, interpretatur. num. 78.
 Illatio non fit à separatis & diuersis. n. 79.
 Communio diffensionem prestat, & pacem turbat. num. 80.
 Res eadem diuersorum respectu potest diuerso iure censeri. n. 81.
 Contraria possunt ex eadem re procedere ex diuersis respectibus. n. 82.
 Causa eadem interdum est diuersorum effectuum diuersis rationibus. n. 83.
 Reprobare possimus, quod approbauimus diuersis respectibus. n. 84.
 Damnum & premium potest quis consequi ex eodem facto. n. 85.
 Appellatio à sententia aduersam qualitatem habente circa idem, non esse deferendum à neutra parte sententia, regula constituitur. num. 86.

Salgado de protect. Reg. Tom. I.

Appellatio à sententia aduersam qualitatem habente circa diuersa capitula, partim deferendum, & partim non, iuxta vniuersiusque qualitatis naturam; regula proponitur. n. 87.
 Mixtura super possessoria & proprietate recipit in totum appellationem. numero 88. & sequentibus.
 Causa proprietatis absorbet, & supprimit causam possessionis. n. 89.
 Sententia denominatur à potentiore cui magis incalciscit. n. 90.
 Mixtura possessionis & proprietatis in sententia, sine proneniat ex natura possessorijs; sine extrinsecus, quia permittitur agi de proprietate; appellacionem permittit in totum. numero 91.
 Possessionis causam quando absorbeat causa proprietatis, remittit. ibid.
 Mixtura possessorijs & petitorij quatuor modis potest considerari. n. 92.
 Mixtura ut admittat appellationem, attenditur sententia dumtaxat. n. 93.
 Mixtura que contingit in sententia, tripliciter consideratur. ibidem.
 Sententia lata in possessorio pro actore turbato, & super proprietate pro reo, an sententia possessorijs sit exequenda. n. 94. & quid in profanis. n. 95. & 96.
 Sententia in beneficijs lata super possessorio pro actore turbato, & super petitorio pro reo, si super vtraque est actum, an sententia super possessorio sit exequenda. n. 97. & 98.
 Sententia lata pro reo turbante super possessorio, & pro actore super petitorio, an sententia super possessorio sit exequenda. n. 99. & 100.
 Qualitatum diuersitas prohibitiua & permissiua appellationis si concurrat circa principale & accessorium; attenditur causa principalis, à qua regulatur accessorium. n. 101.
 Sententia lata super principali & fructibus rei, si res non recipiat appellationem, nec fructus aut interesse. ibidem, & n. 102.
 Appellatio prohibita super principali; intelligitur etiam prohibita super accessorio contento in eadem sententia. n. 103.
 Articulus incidens regulatur iuxta naturam principalis cause. n. 104.
 Mixtura possessorijs & petitorij recipit appellationem, quia petitorium vti maius ad se trahit possessorium. n. 105.
 Possessorium venit accessorie ad causam proprietatis, vbi simul tractantur. n. 106.
 Mixtura non operatur permissionem appellationis, quando petitorium incidenter tractatur in possessorio. n. 107.
 Titulus aut dominium quando limitate deditur ad possessionis iustificationem tantum, appellatio non suspendit possessorium. num. 108.

Dd 3

Mixtura

Mixtum non dicitur possessorium, sed merum, quando titulus deducitur ad iustificacionem eius. n. 109.

Petitorium intentare aliud est, aliud vero possessorium iustificare cum titulo, ubi cause natura ita postulat. n. 110.

Mixtura ratio cessat, ubi nullitas accessorie continetur in sententia. n. 111.

Appellabilitas pendet ab eo, quod principaliter agitur, non ab accessorio. n. 112.

Principaliter quod agitur, semper attenditur, non quod fiat accessorie, & consecutiue. num. 113.

Liquidationis articulus vestitur natura executiui iudicij, cui incidit. n. 114.

Accessoria causa non debet mutare naturam principalis, sed e conuerso. n. 115.

Prohibito aliquo prohibentur omnia, per que peruenitur ad illud. n. 116.

De accessorijs idem est iudicium, quod de principali, etiam in ijs que sunt stricti iuris. num. 117.

Fructuum in possessorio, quo non veniunt, ut in leg. si. Cod. de edicto. Diui Adri. facta condemnatione, veniunt a que principaliter, non accessorie. n. 118.

Fructus supapte natura exigunt interdictionem. num. 119.

Et in ijs fructus veniunt accessorie. n. 120.

Fructus sequuntur naturam iudicij possessorijs, quando veniunt accessorie ad illud. n. 121.

Fructuum à condemnatione non suspendit appellatio possessorium, quando in diuersis capitulis sunt apposti. ibidem.

Cap. super questionem §. si verò de officio delegati interpretatur. n. 122. & seqq.

Permittitur appellatio, quando cum iudice, à quo non potest appellari, simul iudicat alter, à quo appellatur. n. 123.

Ab alimenorum sententia continente excessiuam taxationem, an appelletur. n. 124. remissive. & n. 125.

Liquidum sententia aut instrumenti quarentigati exequitur suspensio illiquido. n. 126.

Tertius, cuius exceptiones iure regio examinantur in via ordinaria, an possit impedire appellans executionem sententia de remate lata, non obstantibus tertij oppositiombus. n. 127. 128. & 129.

Qualitatum diuersitas concurrens circa diuersas personas operatur vnaquaque iuxta suam naturam. n. 130.

Sententia additionis lata contra debitorem, executio suspenditur respectu tertij oppositoris, qui ab ea appellauit. n. 131.

Qualitatum diuersitas prohibitiua & permissiua appellacionis, concurrens successiue, que sit attendenda. n. 132.

Exhibendi sententia non recipit appellacionem. ibid.

Subrogatum sortitur naturam eius, in cuius locum subrogatur. n. 133.

Sententia subrogati in locum eius, à cuius sententia non appellatur; an recipiat appellacionem. n. 134.

Stipulatio aliquid faciendam, est indiuidua. num. 135.

Subdelegatus à delegato cum clausula (appellatione remota) non potest cum eadem clausula procedere. à n. 136.

Stipulatio, nauem facere promitto, & si non fecero, centum, dua stipulationes sunt. n. 137.

Qualitas appellacionis apposta conditionaliter ad aliam diuersa dicitur, tamen vna ab altera dependens, pura prior, conditionalis secunda. n. 138.

Qualitate priori apposta conditionaliter in sententia non purificata, sola secunda remanet in sententia, que sola attenditur. n. 139.

Causa perempta qualitas ei iniuncta non subsistit. n. 140.

Sententia ita concepta, (si non exhibeat, tot soluat) est conditio protestatiua, cuius defectus per appellacionem manifestatur. n. 141.

Qualitas, que ob defectum conditionis sola remanet in sententia, attenditur quoad prohibitionem, vel admisionem appellacionis. num. 142.

Natura eius alternatiua, quod solum remanet in dispositione; attenditur ibidem.

Petitorium absorbens possessorium attenditur ad effectum appellandi. n. 143.

Qualitates diuersæ apposte in sententia operatur vna post alteram diuersis temporibus, & respectibus attenduntur, & operantur. num. 144.

Sententia, qua misio in possessionem ex lege fit, datur, additurque, ut ea apprehensa pro indiuiso fiat partitio inter coheredes, non dicitur mixturam continere. n. 145.

Iudex non potest esse subrogatus, qui principaliter non potest esse. n. 146.

Subrogati ut idem sit ius, requiritur paritas rationis in vtroque. n. 147.

Exhibere condemnatus, & in defectum iuretur in litem, potest appellare. numero 148. & 149.

Sententia an possit exequi pro pena apposta in casu non paritatis. n. 150.

Pena corporalis commutatio ob defectum pecuniarie, an sit exequenda. n. 151.

Pena commutatio ob defectum pecuniarie quando sit faciendâ. n. 152. remissive.

Qualitas que remanet in sententia, exequitur qualis illa sit, si sententia sit transacta in rem iudicatam. n. 153.

Sententia ad centum, que si non soluat intra mensem, condemnet ad triremes, transactio termino fiet executio in pena corporali. n. 154.

Qualitatis

Qualitatis diuersitas seu mixtura circa admiffibilitatem appellacionis apposta in libello non attenditur, sed in sententia. num. 155.

A sententia data super possessorio non appellatur licet actum fuerit simul de petitorio. num. 156.

Possessorium recuperanda dumtaxat si sit intentatum, & index pronunciet super l. si quis in tantam, licet appellari. num. 157.

Qualitas extra sententiam attenditur, quando lata sit simpliciter super remedio possessorio habente indiuisibilitatem causam proprietatis annexam. num. 158.

Sententia lata generaliter restringitur ad prosequuta. num. 159.

Sententia in possessorio regulatur à petitione, quando potest recipere petitionem iuxta formam libelli. num. 160.

Qualitas sententia non attenditur, quando appellatio semel fuit facta appellabilis. num. 161.

Doctores vix tangunt questionem, an sit appellandum à sententia continente diuersam qualitatem generaliter, sed specialiter tantum in vno articulo, scilicet, mixtura possessorijs & petitorijs. num. 162.

¶ V M hanc questionem loco regulæ scribamus, quæ omnibus sententiarum speciebus valer conuenire: ideo nec inconueniens, nec inutile erit, neque ordinem perturbare videbitur, si eam hoc loco inferamus, & ad partes disputemus. Er pro negatiua: iudicem Ecclesiasticum vim nullam facere, si appellacioni huiusmodi recuset, deferre in totum etiam ab ea parte, à qua appellatio permiffa est, probatur primò, quando in aliqua dispositione concurrunt fauor, & odium, ea censetur simpliciter odiosa. tenet Ioannes Andr. in cap. ult. super gloss. 5. que est in verbo similibus, & ibi quoque Petrus Ancharra. Domini. Philip. Franc. super eadem gloss. de verb. signi. libr. 6. Bald. in l. 1. colum. 1. versiculo etiam nota quòd priuilegium ff. de consi. Principum. Nicol. Millis in suo reperto. in verbo vel dicitur fauorabilis. & iterum in verbo priuilegium si vnam. sed sententia, qua concurrunt appellacionis permiffio & prohibitio, odium & fauorem concurrere constat. fauorem nempe; ex parte permiffionis, odium verò ex parte prohibitionis, ut vulgare est, ergo hæc prohibitio simpliciter & in totum sequenda est, ac propterea in totum esse sententiam inappellabilem, & per consequens vim nullam si non deferatur.

Secundò & pro hac eadem parte fortiter facit. nam vbi reperitur duæ regulæ, vna affirmatiua, & alia negatiua, hanc potius sequendam, & attendendam esse, probat

textus in l. tutor quoque 3. in ordine §. liberti versiculo sed si patronum suum ff. de suspectis tutoribus iuncta l. 1. §. consequens. eodem titul. per quæ iura ita tradunt hanc doctrinam Iacob. de Areti. Dinus, & Barr. in priori lectura, quod etiam sequitur Alexan. in l. si conuenit col. 1. ff. de re iud. & vbi concurrunt duo priuilegia, aliud prohibitorium, aliud permiffiuum, illud potius præualere, & sequendum esse l. si Ruffin. vir clarissimus. & ibi Bald. in princip. Raphaëlis Fulgo. Alexand. Franc. Areti. & Iaf. Cod. de restam. militis. & idem esse in duobus statutis affirmat Socinus consil. 79. si esse mus in terminis colum. 4. versic. confirmatur, quia hic lib. 4. Rebuff. in repet. l. boues. §. hoc sermone 7. limit. num. 6. ergo in nostro casu similiter dicendum est, prohibitionis sententia, non permiffionis esse inhærendum.

Probatu tertio, quando duæ obligaciones, vel sententia concurrunt in eadem persona circa idem, potentior alteram vincit, & perimit. text. est in l. generaliter. ibi, quia rei obligatio plenior est. quinta in ordine ff. de fideiuss. & mandatori. cum alijs. Sed robur negatiua viribus multo fortius est, & potentius, quàm robur affirmatiua, siue permiffiua, ut dicunt Alberi. & Paul. de Castro in l. hoc genus ff. de conditio. & demonstratio. Philip. Decius in cap. nam concupiscentiam de constitutio colum. 1. in 3. nota. in l. lectura, quia plus negat negatio, quàm affirmat affirmatio l. quidquid adstringende. l. luminum. §. vlti. ff. de serui. urbanor. pradi. & quod habetur in l. is qui ducenta §. sed virum. ff. de rebus dubijs, & l. filius familias donare §. penul. ff. de dona. iuncta l. alienarum §. donationis. & ibi gloss. ff. de verbo. signif. l. 1. §. editiones. & ibi Bald. post Raine. ff. de edendo. l. eum qui §. si libertus de iureiur. iuncta l. si iurauero ff. de iure patrona. & voluit gloss. in cap. cum dilectus in verbo à suspensis versic. alij dicunt. & melius. & ibi Anton. de consuetudine Bald. in proemio decretalium. colum. 4. versicul. item potentius, vbi & ad hoc allegat legem Sabinius ff. communi diuidendo. Socinus in l. serui electione colum. ult. ff. de leg. 1. Iaf. in l. si arrogator colum. antepenult. versic. 3. contra decisionem. & ibi ad idem contra. ff. de adoptionibus. August. Bero. in cap. 1. col. 1. de rebus Eccles. non alienan. ergo pars negatiua & prohibitiua, in sententia vt fortior atque potentior, in totum debet opprimere, & confundere partem permiffiua & affirmantem appellacionis.

Quartò & huic parti proderit, quia magis dignum trahit ad se minus dignum text. in cap. per tuas. c. contingit de arbi. cap. 2. de consecratione Eccles. vel alta. Gonzal. in Regn. de refer. gloss. 18. numer. 9. iuxta ea quæ adducit Couar. in practi. quæst. cap. 36. num. 5. versiculo

Dd 4 tertio

- 10 *tertio opportunè queritur, sed præcepta negatiua magis digniora sunt affirmatiuis, cum potentius & efficacius obligent, & magis præcisè adstringant, quàm præcepta affirmatiua, vt tenet Archidiaconus in c. si peccauerit 2. q. 1. quem sequitur Panormitanus in cap. nouit column. 12. vers. secundo queritur an quilibet, de iudiciis, & quod scribit Raphaëlis Fulgo in l. iurisdictionem §. sed si fraudandi per gl. ibi. ff. de pactis, & quod notatur in cap. vi circa de electione in 6. & per Bartol. in l. si pluribus ff. de lega. 2. & est text. in l. si seruus ff. de seruitut. urbanorum prædiorum.*
- 11 *Quibus accedit, quòd qualitas maior & potentior præponderat, & dominatur, vt latè per Hieron. Gonzalez ubi supra numer. 15. cum seqq. & maior pars prædominans magis attenditur l. queritur ff. de statu hominum, argumento l. quod maior ff. ad municipalem l. sed & si rem §. 1. l. quidquid §. fin. ff. de acquirendo rerum domi. & quia res diuersæ qualitatibus semper à potentiore denominatur, text. in d. l. queritur. las. in l. 1. in princip. num. 21. ff. de verborum obligat. Roland à Valle consil. 23. ex numer. 26. volum. 1. vbi ex Bald. & aliis dicitur.*
- 12 *quòd feudum concessum ex gratia & pecunia, si gratia præponderat pecuniæ solutæ, dicitur gratia, & beneficium, qui alia ad propositum trahit, ergo sententia debet prænominari à prohibitione, vt potentiori, & eam omnino inappellabilem, & prohibitiuam reddere, maximè cum hæc sit virtus qualitatis cuiusuis, quæ si adiecta sit rei, imitatur eius naturam, cap. debitores cap. cum contingat. de iurisdictione l. quamuis C. de pactis. Rota decis. 32. numer. 8. de preben. in antiq. Afflict. decis. 112. numer. 5. & decis. 248. numer. 8. post plures quos allegat Alexan. consil. 19. numer. 2. libr. 1. Brunus consil. 112. sub numer. 6. Roin. consil. 20. numer. 7. libr. 1. eamque in diuersam speciem reponit l. ius civile ff. de iustit. & iure. vbi habetur, quòd si ius positium addit iuri naturali, facit illud definire ius naturale, & esse ius positium, & civile, l. 1. §. si quis simpliciter versiculo cum additur ff. de verb. oblig. vbi notat las. num. 4. Bald. consil. 328. numer. 8. libr. 1. l. questionum §. illud ff. de legat. 3. l. ff. de donatio. Abb. in cap. consuluit numer. 2. de iudic. Andr. Barb. in tractatu de præstantia Cardin. parte 1. quæst. 1. numer. 12. cum sequenti. Natia consil. 139. numer. 6. Aimon Cra. consil. 24. numer. 54. Gozadi. consil. 84. numer. 12. Gonzalez in regul. de mensis, & alterna. gloss. 9. numer. 8. cum sequenti. Pariter qualitas adueniens enti, reponit illud in diuersam naturam, cap. statutum de elect. in 6. Bart. las. & cæteri in d. l. ius autem civile de iustitia & iure. Meno. de arbit. lib. 1. quæst. 11. numer. 13. cum sequentibus. qualitatem namque dicimus, quæ*

formam ostendit, vt bonitas vitium, & quas qualitates esse diximus l. certum, vbi gloss. & Doctores ff. certum petat. & in l. stipula. cum l. sequenti. de verbor. obligat. & hanc qualitatem, naturam nostri aliquando appellant, Bald. in l. etiam Cod. de executione rei iudi. ex quibus omnibus satis probatum est, appellationi à sententia seu causis, diuersam qualitatem habentibus, alia quæ prohibet, altera quæ permittit appellationem, vim non fieri posse, si iudex Ecclesiasticus nullo modo deferat.

Et quintò probatur, quia prohibitio alienationis in immobilibus, & permissio in mobilibus, cum simul permiscetur in vnum, prohibitio trahit ad se permissionem, & omnia censentur prohibita, vt tenet Cornel. consil. 236. diligenter, volum. penult. versiculo nec etiam obstat, iunctis præcedentibus libro 4. quapropter cum tutori prohibitum sit, alienare bona immobilia sine decreto, & permissum mobilia C. de præd. mi. per totum, & ff. de rebus eorum. & pupillo deferatur hæreditas: quæ est quedam vniuersitas apta comprehendere mobilia & immobilia: non potest sine decreto repudiare, & requiritur eadem solemnitas ex natura propriæ aptitudinis, vt ad verbum scribit Bald. in l. bonorum, in 3. q. Cod. qui admitti. ex Bartol. in l. tutor ff. de bonorum poss. de quo etiam per Cornel. supra alias relar. consil. 11. hic libr. 3. ergo prohibitio omnino alterat naturam permissionis si in vnum concurrant.

Quæ pars fortior & euidentior redditur, 21 maximè cum ipsa sententia nõ queat diuidi, ad hoc vt pro parte admittatur appellatio, & partim reiciatur, quia sententia est indiuidua secundum Bart. in l. 1. circa medium C. si in communi eademque causa in integr. restit. & in l. 1. si vnus ex pluribus appellat. idem in l. 1. C. si aduersus rem iudi. in prima column. & Bertachi. in reposito. verbo sententia prima, numer. 10. & ideo dici solet, sententiam non posse pro parte valere, & pro parte non valere, text. expressus in l. in hoc iudicio, ibi, quia non potest ex vno eodemque iudicio, res iudicata in parte valere, in parte non valere, ff. familie circiunde. & faciunt quæ adducit Tiraquel. de retroque retract. ad si. num. 142.

Probatur deinde, quia vna & eadem res 23 non potest diuerso iure censerì, l. eum qui ades ff. de vfucapio. l. 1. versiculo nec ratio patitur ff. de verum permutatione l. pater §. si seruus ff. de castrensi peculio. cap. cognoscimus in fin. 12. quæst. 2. de electione l. iam hoc iure ff. de vulgari & pupi. l. Titia ff. de conditio. & demonstr. & multo minùs poterit duplici, & contrario 24 iure censerì: quia vnum & idem non queit contrarios effectus operari l. ius nostrum ff. de regul.

- regul. iuris l. 1. §. 1. C. de lat. lib. sol. cap. si quis cum in agritudine §. 8. distinct. cap. 2. versic. sed adhuc. & ibi gloss. verbo incomparabilia de Baptismo. sed ab vna eademque sententia admittere appellationem, & reicere, contrarium est, ergo minimè admittendum.
- 25 *Et hanc partem sequi videtur Papien. in forma libelli quo agit de turba. possess. colum. 2. & Alex. in consil. 82. column. 1. ad si. quos refert Egui. Bos. in tract. variis crimi. tit. de appellat. num. 8. cum seqq. vbi dicit, quòd stante statuto prohibente appellationem in causis criminalibus, (supposita tamè vera atque vulgari doctrina, de qua per Doctores passim: causam, cui imponitur pena pecuniaria applicata fisco, dici criminalem, non civilem) ideo si in sententia, quis ad pecuniam condemnatur, partim parti applicata litiganti, partim vero fisco, tunc in totum (affirmat Bossius ubi proxime) appellationem prohibitam esse, ex eo, quia magis potens trahit ad se minus potens ex d. l. cum queritur de statu hominum, quos in nostris terminis loqui patet, & idem probant Alexan. consil. 123. numer. 2. volum. 5. Bald. consil. 141. versic. illud & in omnibus lib. 1. Franch. in cap. si duobus numer. 7. de appellatio. Capicius decis. 34. vers. iudex. Miscel. decis. 14. & decis. 17. Verat. decis. 131. p. 2. Marquessa. de commissio. p. 1. cap. 2. numer. 65. fol. 239. qui dicunt, quòd si ab vno capitulo denegetur appellatio, tamen extante vnione & connexitate alterius, multoties permittitur appellatio ab vtroque ratione mixturæ, de quo inferrius à n. 88. cum seqq.*
- 26 *Contrariam tamen opinionem, imò appellationi à sententia diuersam qualitatem habente, appellationis prohibitiuam & permissiuam, penitus & in totum deferendum esse non minus fortia, ingentia, & indissolubilia fundamenta vrgent. pro qua & primò expendo text. in c. super questionum §. si verò vno sunt. de off. & potestate iudicis deleg. vbi dicitur, quòd si duo sunt à Principe iudices delegati cum clausula (appellatione remota) & vnus impeditur alteri subdeleget causam (nam cum generaliter in subdelegatum non trãseratur d. clausula (appellatione remota) vt ex §. nos autem eiusdem c. super questionum) pariter inquit text. non posse hunc iudicem subdelegatum, & delegatù à Principe appellatione postposita procedere, licet aliàs vt delegatus potuisset, ibi, quia quòd potest esse sola iurisdictione sibi à Principe delegata, non potest cum iurisdictione sibi à condelegato commissi. & ibi supra, ille nec potest, nec debet appellatione remota procedere, &c.) Ex quo euidenter probatur, quòd quando in eodem subiecto concurrunt*

prohibitio & permissio, hæc in totum illi præfertur, & attenditur, ex quo text. dicit Ab. Panormit. ibi num. 4. quòd compositum 30 ex diuersis speciebus non habens per se certam naturam, seu determinationem, quandoque recipit naturam vnus, quandoque alterius ex speciebus, ex quibus componitur. ergo in nostro casu idem dicendum est, qualitatem illam appellationis permissoriam, in totum esse attendendam.

Secundò facit, quia quoties diuersitas 31 qualitatum concurrat in eodem subiecto, potius naturalis trahit ad se accidentalem, & in suam naturam conuertit eam, vt in pupillo, cui superuenit furor, non est ei dandus curator iuxta titulum ff. & Cod. de curatore furioso, sed solum tutor qui vtrique 32 litati deseruiat ex text. in l. qui habebat ff. de tutelis. sed appellationis permissio est qualitas naturalis, in quacumque sententia, à qua in dubio regulariter appellatur l. & in maioribus vbi Doctores Cod. de appellat. & not. in l. à sententia ff. de appellat. & imò inducta à iure naturali, quatenus est defensio, vt probat text. in cap. cum speciali §. porro de appellat. cap. omnis oppressus 2. quæst. 6. cap. suggestum de appella. l. 1. ff. de appella. iunctis cum l. vt vim ff. de iustit. & iure, & cap. pastoralis de re iud. eius tamen prohibitio est accidentalis, alicuius 34 particularis rationis motu, quam qui assueuerat in aliquo casu non creditur: sed tenetur probare, quia habet regulam permissiuam & genericam contra textum, iuxta gl. in l. qui restitueret ff. de rei vindic. Fran. in rubrica de appella. colum. 4. versiculo 3. præmitte. Socius conf. 39. lib. 4. & quos allegat Lancelot. de attentat. 2. part. cap. 12. ampl. 5. numer. 9. & sequenti, & nos superius latius diximus, ergo naturalis, hoc est, permissiuam qualitatem in suam naturam qualitatem prohibitiuam debet transferre, & ad se trahere.

Tertiò hæc pars probatur, quando in aliqua dispositione cõcurrunt fauor & odium, ea dispositio simpliciter censetur fauorabilis, tradit Bald. in l. 2. Cod. qui non poss. ad liber. peruenire. Petrus de Anchara. conf. 37. Contra Ioannem post medium, per multa ibi allegata, & iterum consil. 215. scriptis Papa. colum. 2. versiculo in contrarium, & faciunt quæ adducit Tiraquel. de retract. vignag. in præfatione numer. 56. Panormit. in cap. in literis numer. 34. de restitutione spolia. vbi allegat text. in l. 2. C. de in ius vocando, & dicit, quòd in dubiis via æquior est eligenda, ex l. placuit Cod. de iudicis regula odia restringi, de regulis iuris in 6. quæ adducit circa illam questionem, de duobus fratribus habentibus domum communem, an propter delictum vnus venit domus ea destruenda, vbi multa videt circa eam,

eam, & in apostillis ad ipsum ibi: ergo quando appellationis prohibitio, & permissio in eadem sententia concurrunt, hæc ut fauorabilis, non illa, ut odiosa attendenda est.

36 Quartò fortiter virget text. difficilis in l. 1. §. veteres ff. de acquir. vel amitten. possess. vbi dicitur, quod per seruum hæreditarium acquirere quod sit eiusdem hæreditatis, nec quoad possessionem, nec quoad proprietatem possit, licet per non hæreditarium possit quis ea acquirere. l. qui absenti §. fin. ff. eo-

37 dem titul. sed legatus non tamen hæreditarius sic, quando autem partim est hæreditarius seruus, & partim non, quia erat communis testatoris, puta: & hæredis, vel quia erat partim hæreditarius, & partim eidem hæredi legatus, tunc inquit text. (si ex parte hæredi institutus seruus legatus sit propter partem, quam ex causa legati habet, acquirere fundi hæreditarij possessionem, & idem dicendum est, si seruam communem iussero, adire hæreditatem, quia propter meam partem acquirere) vbi gloss. verbo acquirere, dicit totam hæreditatem ex quo text. ibi num. 4. Ial. num. 4. versiculo 3. in versiculo si ex parte. & Socinus colum. 2. versiculo 3. not. in

38 versiculo ut si plures, illam deducunt regulam, quòd vbi concurrunt in eodem subiecto vtraque qualitas, potiùs attenditur permissiua quàm prohibitiua. vltra quos facit etiam illud Geminia. in cap. statutum §. cum verò per gloss. ibi in versiculo eiusdem civitatis, de rescript. in 6. dicentis, quòd vbi in persona vnius resultat dispositio affirmatiua, & respectu alterius prohibitiua, attendenda est dispositio affirmatiua, quoad verificationem dispositionis principalis, & idem dicendum

39 esse, si hæ qualitates concurrant in diversis subiectis, ut per text. in l. si is qui duos de liberatione legata. notat Ial. vbi proximè, rationem reddens: quia qualitas permissiua tollit obstaculum prohibitionis per glossam ibi. & quod in simili dicit Bartol. in l. si quis in gravi §. fin. ff. ad Senatusconsult. Silania. & lege 3. §. si quis palam de iure fisci.

Cui Bart. asserenti in l. 3. in princip. per illum text. ff. de suspensis tutoribus, quòd quando sunt duæ regulæ alia permissiua, alia prohibitiua, potiùs attenditur prohibitiua: quòd sic ipse probat. Regula est, quòd quilibet potest accusare tutorem de suspecto l. 1. §. consequens eodem titulo, & alia est, quòd libertus non potest accusare patronum l. qui accusare ff. de accusat. & hæ simul tutoris & patroni concurrentes in eodem subiecto, prohibitiua præualeat, ut ibi per eundem Bart. quem pro contraria parte retulimus. cui igitur Ial. in d. §. veteres, responderet dicens, semper eum reprehendisse, nam ibi ideo id accidit, ex

alio capite, scilicet: quia istud de liberto est speciale, alia verò regula est generalis, & generi per speciem derogatur l. uxorem §. felicissimo de legatis 3. cap. quamvis tibi, & cap. dudum circa medium de prebend. in 6. quibus etiam iunge, quòd scribit Bald. in l. si quis decurio in vlti. colum. per illum text. Cod. ad leg. Corneli. de falsis, quem sequuntur Petrus de Anchara. in comment. cap. canonum statuta, de consuet. in versiculo quæro de statuto, quo cauetur quòd contra decretum. Alexand. in 100. cons. 3. vol. incipit. ex inspectione autem dictorum statutorum, ad fin. affirmantes, quòd si statutum disponat, quòd contra aduocatum non possit inquiri, quæ est regula prohibitiua, aliud statutum disponat, quòd contra militem possit inquiri, si aliquis fortè sit aduocatus, & miles, si deliquerit, poterit aduersus eum inquiri, tanquam contra militem solum, & sic regula affirmatiua sequatur, & præualeat. Baldum etiam, & sequaces comitatur Ial. in d. §. veteres d. l. 1. ff. de acquir. poss. num. 7. versiculo limita ex eo quòd notabiliter deciait Bald. Rebut. in repetitio. l. bones §. hoc sermone limi 7. numer. 7. vocat notabilem text. in d. l. 1. §. veteres, ad prædictorum doctrinam, inter quam & contrariam videtur esse in differenti: ergo eodem modo in casu præsentis questionis affirmandum est, regulam affirmatiuam perimere negatiuam, & prohibitiuam.

Hanc partem, & opinionem non desunt auctores, qui eam in terminis nostræ questionis sequantur, & apprehendant, si quidem Bald. cons. 141. incipit præmissis colum. vlti. versiculo illud etiam non omitto lib. 1. affirmat, quòd vbi duæ causæ complicatæ sunt, & vna admittit appellationem, altera non, esse in vtraque admittendam, & idem etiam sentit ipse Bald. cons. 153. incipit nouum dubium lib. 1. per quem dicit Meno. de recuper. poss. rem. 9. numer. 321. quòd sic appellatur à sententia in possessorio, quando vnà simul cum possessionis causa lata est sententia super restitutione fructuum, allegans ad hoc Bartol. in l. creditor §. insus ff. de appellat. & Bald. in l. vnica Cod. si de moment. possess. fuerit appellata. & alios qui id non probant, ut procius citabuntur.

Pro qua etiam facit, quòd communiter tenent Doctores, quòd cum à possessorio non appellatur, ex l. vnica Cod. si de moment. possess. fuerit appellata. à proprietate sic, ut est vulgare. at quando iudicium possessorium cõtinet admixtam causam proprietatis iuxta l. si quis in tantam Cod. vnde vi. quo casu concurrat regula prohibitiua & affirmatiua, tamen hæc attenditur & præponderat, adeò, ut etiam à possessorio appellatur, ita tenet gloss. in d. l. vnica in gloss. 2. & ibi Bart. Cynus, Butrius,

Butrius, Alberi. & communiter Doctores Anton. Gomez in l. 45. Tauri num. 194. versiculo quod tamen notabiliter limita. & alibi passim per Doctores, gloss. in d. l. si quis in tantam, quam communem testatur Ripa in cap. sepe colum. vlti. versiculo secunda fuit opinio. Bal. cons. 141. præmissis verbis eiusdem statuti, colum. vlti. versiculo, & ad prædicta facit, lib. 1. & idem sentire videtur Federi. de Senis cons. 76. Domino auditori in fin. clarè Decius cons. 28. num. 2. versiculo hoc in simili probatur. Angel. in lincerti Cod. de interdicit. Socin. in tractatu fallentia. regula 24. fallen. to. Berouius in rubric. de iudicij numer. 51. vers. hinc etiam videmus. Menoch. de recuper. poss. rem. 9. num. 316. cum sequentibus. & alibi passim. Cota in memorabilibus verbo mixtum. Benintend. decif. 79. Polido. Ripa in tract. de noctur. temp. c. 4. num. 96. & 97. & seqq.

44 In tanta Doctorum, opinionum, fundamentorum, & autoritatum varietate, quòd ut ipsimet cognoscunt, adeò intricatè in hoc fuisse loquutos articulo, ut vix quid certum sit, & iudicium, deducatur, quid dicendum ego subsistit: etenim vtriusque partis argumenta multum anticipem, & dubiam admodum reddunt questionem propositam, quæ ex difficilioribus est, quæ in iure potest reperiri. cui nostra diligentia ex mente omnium, non contemnendam adaptat iuridicam distinctionem, per modum duplicis regulæ cum suis declarationibus, seu limitationibus; quas totam hanc materiam ex-

45 ponere apparebit. eniuverò aut diuersitas qualitarum prohibitiuæ & permissiuæ concurrat circa vnum, & idem, vnam, & eandem causam inseparabilem, & indiuisibilem, & tunc primam partem, & opinionem procedere, obtinere, & habere locum, ut in totum iudex Ecclesiasticus queat, appellationi delationem negare, nullamque vim faciet omnino, sed iterum ipsi causam fore remittendam: aut verò diuersitas qualitarum affirmatiuæ & prohibitiuæ concurrat circa plures causas, res diuersas & separabiles, seu diuersa & separabilia capitula, & tunc dicendum verè puto; quòd vnaqueque qualitas in sua causa, vel re iuxta suæ naturæ effectum operetur. ita ut qualitas negatiua impediens appellationem, iustificet sententiæ executionem, in illa causa tantum seu capitulo, circa quod disponit. qualitas autem affirmatiua circa suam causam, & capitulum sententiæ disponens, in illo tantum admittendam esse appellationem, cui si non deferatur, vim fieri monstrat, de quo distinctionis membro tractatur à numer. 53. cum sequentibus.

46 De primo distinctionis membro, ad claritatem exempla, & rationem reddamus: tunc enim dicitur qualitarum diuersitatem concurrere circa idem, atque eandem causam, quando scilicet, per aliquod statutum prohibetur, ut in causis criminalibus non appelletur, per aliud autem, ut in ciuilibus appellare liceat, condemnatur quis ad centum partim fisco, partim parti applicatæ, tunc in tota centum appellationem prohibitam censeri: quia tota est vna, & eadem causa, ex doctrina, quæ ita intellecta vera est, Papiens. in forma libelli, quo agitur de turba possess. colum. 2. Alexand. cons. 82. colum. 1. ad finem. non ex rationibus quibus ipsi mouentur, sed ex relatis per nos in prima huius questionis parte, & mox consignandis, quas si excogitaret Eguid. Boss. in d. tractat. varijs de crimin. titul. de appella. post num. 8. vix contra illos resoluisset. Aliud ad idem exemplum sit, vbi per vnum statutum prohibetur aduocato appellatio, & per aliud statutum militi permittatur, & aliquis sit miles & aduocatus, tunc prohibitiua in totum attenditur, non affirmatiua qualitas, quia diuersitas ipsarum concurrat circa vnum, & idem. Contra Bart. qui in simili circa inquisitionem contrarium firmat, Bald. dixit in l. si quis decurio. vlti. colum. Cod. ad leg. Corneli. de falsis, quem sequitur Alexan. in cons. 100. 3. vol. incipit ex inspectione autem dictorum statutorum ad finem. quos supra citauimus in posteriori parte questionis ad fin. Et ut exemplis res fiat manifesta, aliud pono, quod si in aliquo statuto clericus permittatur appellare, laicus verò prohibetur, & vterque rem habeat communem, pro qua conueniuntur, & condemnantur, prohibitio attenditur in totum, quia vna, & eadem est causa, & res, super qua sola diuersitas qualitarum concurrat, vel quando prohibetur appellare in actionibus personarum, & permittatur in realibus, & quis vtraque agat ad rem petendam; quia tunc eadem ratione id cogimur dicendum. hæc doctrina potest exemplificari, in alio casu per nos adducto infra 3. p. cap. 1. per totum, & in alio, de quo in d. 3. part. cap. 2.

47 Alia plura sunt exempla, quibus potuimus verificare nostram doctrinam, qua affirmamus, quando diuersitas qualitarum affirmatiuæ & prohibitiuæ concurrat circa vnum, & idem inseparabile, & indiuisibile, vnam, & eandem causam seu capitulum sententiæ, prohibitiuam attendi, quia cum tunc illo casu sententia sit indiuidua, ex his quæ supra ex Bartol. & Bertachi. diximus (non tamen quando plures sunt res diuersæ in sententia, & separabilia capitula eius, ut mox monstrabo) tunc, cum necessarium sit, ut vna sola qualitas earumdem tantum operetur,

ritatem exempla, & rationem reddamus: tunc enim dicitur qualitarum diuersitatem concurrere circa idem, atque eandem causam, quando scilicet, per aliquod statutum prohibetur, ut in causis criminalibus non appelletur, per aliud autem, ut in ciuilibus appellare liceat, condemnatur quis ad centum partim fisco, partim parti applicatæ, tunc in tota centum appellationem prohibitam censeri: quia tota est vna, & eadem causa, ex doctrina, quæ ita intellecta vera est, Papiens. in forma libelli, quo agitur de turba possess. colum. 2. Alexand. cons. 82. colum. 1. ad finem. non ex rationibus quibus ipsi mouentur, sed ex relatis per nos in prima huius questionis parte, & mox consignandis, quas si excogitaret Eguid. Boss. in d. tractat. varijs de crimin. titul. de appella. post num. 8. vix contra illos resoluisset. Aliud ad idem exemplum sit, vbi per vnum statutum prohibetur aduocato appellatio, & per aliud statutum militi permittatur, & aliquis sit miles & aduocatus, tunc prohibitiua in totum attenditur, non affirmatiua qualitas, quia diuersitas ipsarum concurrat circa vnum, & idem. Contra Bart. qui in simili circa inquisitionem contrarium firmat, Bald. dixit in l. si quis decurio. vlti. colum. Cod. ad leg. Corneli. de falsis, quem sequitur Alexan. in cons. 100. 3. vol. incipit ex inspectione autem dictorum statutorum ad finem. quos supra citauimus in posteriori parte questionis ad fin. Et ut exemplis res fiat manifesta, aliud pono, quod si in aliquo statuto clericus permittatur appellare, laicus verò prohibetur, & vterque rem habeat communem, pro qua conueniuntur, & condemnantur, prohibitio attenditur in totum, quia vna, & eadem est causa, & res, super qua sola diuersitas qualitarum concurrat, vel quando prohibetur appellare in actionibus personarum, & permittatur in realibus, & quis vtraque agat ad rem petendam; quia tunc eadem ratione id cogimur dicendum. hæc doctrina potest exemplificari, in alio casu per nos adducto infra 3. p. cap. 1. per totum, & in alio, de quo in d. 3. part. cap. 2.

Alia plura sunt exempla, quibus potuimus verificare nostram doctrinam, qua affirmamus, quando diuersitas qualitarum affirmatiuæ & prohibitiuæ concurrat circa vnum, & idem inseparabile, & indiuisibile, vnam, & eandem causam seu capitulum sententiæ, prohibitiuam attendi, quia cum tunc illo casu sententia sit indiuidua, ex his quæ supra ex Bartol. & Bertachi. diximus (non tamen quando plures sunt res diuersæ in sententia, & separabilia capitula eius, ut mox monstrabo) tunc, cum necessarium sit, ut vna sola qualitas earumdem tantum operetur,

ritatem exempla, & rationem reddamus: tunc enim dicitur qualitarum diuersitatem concurrere circa idem, atque eandem causam, quando scilicet, per aliquod statutum prohibetur, ut in causis criminalibus non appelletur, per aliud autem, ut in ciuilibus appellare liceat, condemnatur quis ad centum partim fisco, partim parti applicatæ, tunc in tota centum appellationem prohibitam censeri: quia tota est vna, & eadem causa, ex doctrina, quæ ita intellecta vera est, Papiens. in forma libelli, quo agitur de turba possess. colum. 2. Alexand. cons. 82. colum. 1. ad finem. non ex rationibus quibus ipsi mouentur, sed ex relatis per nos in prima huius questionis parte, & mox consignandis, quas si excogitaret Eguid. Boss. in d. tractat. varijs de crimin. titul. de appella. post num. 8. vix contra illos resoluisset. Aliud ad idem exemplum sit, vbi per vnum statutum prohibetur aduocato appellatio, & per aliud statutum militi permittatur, & aliquis sit miles & aduocatus, tunc prohibitiua in totum attenditur, non affirmatiua qualitas, quia diuersitas ipsarum concurrat circa vnum, & idem. Contra Bart. qui in simili circa inquisitionem contrarium firmat, Bald. dixit in l. si quis decurio. vlti. colum. Cod. ad leg. Corneli. de falsis, quem sequitur Alexan. in cons. 100. 3. vol. incipit ex inspectione autem dictorum statutorum ad finem. quos supra citauimus in posteriori parte questionis ad fin. Et ut exemplis res fiat manifesta, aliud pono, quod si in aliquo statuto clericus permittatur appellare, laicus verò prohibetur, & vterque rem habeat communem, pro qua conueniuntur, & condemnantur, prohibitio attenditur in totum, quia vna, & eadem est causa, & res, super qua sola diuersitas qualitarum concurrat, vel quando prohibetur appellare in actionibus personarum, & permittatur in realibus, & quis vtraque agat ad rem petendam; quia tunc eadem ratione id cogimur dicendum. hæc doctrina potest exemplificari, in alio casu per nos adducto infra 3. p. cap. 1. per totum, & in alio, de quo in d. 3. part. cap. 2.

retur, & effectum suum fortiat: quia am-
har non possunt, quia esset monstruosum, vt
vnum, & idem circa seipsum diuersum, seu
adhuc contrarium operetur, contra text. in
l. ius nostrum ff. de regul. iuris l. 1. §. 1. C. de lati.
liber. cap. si quis cum in egritudine §. 8. dist. cap. 2.
versiculo sed adhuc. & ibi gloss. verbo incompaf-

51 sibilis de baptismo. & quia vna, & eadem res
non debet circa seipsam diuerso iure cen-
seri l. cum qui ades ff. de usucapio. l. 1. versiculo
nec ratio patitur. ff. de rerum permutatione l. pa-
ter §. si seruus ff. de castrensi peculio. cum aliis
supra, quas ante fin. prioris partis quaestionis
adduximus: tunc necessarium est, vt debi-
lior qualitas cedat potentiori, iuxta text. in
l. generaliter §. in ordine ff. de fideiussor. & man-
52 dato. prout est negatiua, cuius robur magis
fortius multoque potentius sit affirmatiua
seu permissiua robore, iuxta ea quae supra
dixi ex Alberico, & Paulo Castrensi in l. hoc
genus ff. de conditio. & demonstratio. Philippo
Decio in cap. nam concupiscentiam, de constitu-
tio. colum. 1. in 3. notab. praecipue in 3. & 4. fun-
damento prioris partis nostrae quaestionis, &
in ceteris omnibus, quae locum habent, &
procedunt in casu, de quo loquimur, ad
quem Doctores, & doctrinae relatae redu-
cenda sunt.

Secundo autem distinctionis membro,
nempe, quando diuersitas qualitatum affir-
matiua & prohibitiua concurrat circa plu-
res causas, & res separabiles, & diuersas, seu
separabiles sententiae capitula: vt tunc vna-
quaeque qualitas in sua re, vel causa iuxta
suum naturam effectum operetur, ita vt af-
firmatiua in eo quod disponit id tantum fa-
ciat appellabile, prohibitiua vero in suo pro-
hibito locum habeat tantum, vt est de men-
te Doctorum, quos citat Menoch. de recip.
rem. 9. numer. 327. qui cum Decio conf. 344.
n. 3. versic. tertius casus. dixit l. Camelliam Pia
ff. de iure patro. & cetera iura, quae supra ci-
53 tauit probantia, sententiam esse diuiduam, &
tot esse sententias, quot eius capita: dicitur in-
telligi, & loqui, cum plura simul per copu-
lam in sententia ponuntur, quae re ipsa sepa-
rationem ostendunt.

54 Facit quod in simili dicit Tiraquel. citan-
dus, quod quando concurrunt mobilia, & im-
mobilia in hereditate vendita, cum detur
in illis retractus permissio, in istis retractus
prohibitiua, utraque qualitas tunc suo iure ce-
setur, vt retractus pro immobilibus permit-
tatur, pro mobilibus vero secus, ita post dis-
putationem resoluit Tiraq. de retract. lign. §.
1. gl. 7. num. 84 cum sequenti. argumento l. he-
reditatis in fin. & ibi gloss. & Doctores Cod. de
petitione heredi. & ex eo quod in simili vo-
luit Bald. in ipso retractu in tractatu proto-

misicos colum. vlt. versiculo item pone quod quis.
& per alium similem Guill. Cu. in consuetud.
Burdegalen. 12. de feudis §. 24. ad quod bene
facit text. in l. tutor §. curator ff. de minori-
bus. Et plures elegantes doctrinas mirifice
comprobantes hoc membrum vnde omni-
no infra 3. p. cap. 16. versiculo examentus
nunc à numer. 29. quas omnes hic applica,
quia probant expresse.

Pro quo magis in specie facit, quod in
proposito dixit Rebuff. in tractatu de senten-
tijs prouiso. art. 3. gl. 7. num. 6. determinare 55
naturam, quod licet causa mercedis, & sala-
rij non admittat appellationem (vt per nos
latè infra 3. p. ad h. si tamen quis fuerit con-
demnatus in vna sententia, & ad salarium,
& ad aliam rem, quod in salario exequetur
sententia, sed non quoad aliam rem infa-
uorabilem, sed postulante appellationem,
quod nota, quia est elegans doctrina in no-
stra opinionis comprobationem.

Facit, quae Doctores dicunt in terminis,
& remedio legis finalis Cod. de editto Dini
Adriani tollen. in quo non admittitur appel-
56 latio ex infra citatis Doctoribus, & his, quae
suo loco probabimus, in quo nec interesse,
nec fructus villo modo veniunt, vt ibi dice-
mus, sed ad eos via ordinaria agendum est.
si tamen lata fuerit sententia cum fructuum
cōdemnatione & restitutione, vel interesse,
tunc enim non ratione possessionis (dicunt
Doctores) admittendam esse appellationem, 57
sed ratione fructuum vel interesse, recipien-
dam esse, Doctorum magnus concursus af-
firmat, quae doctrina originalis est Bald. in l.
vnica C. si de mom. possess. fuerit appellat. num. 6.
versicul. sed pone, & num. 9. qui non est intelli-
gendus, prout censuit Salicet. ibi in fin. scri-
bens ratione fructuum licere etiam appel-
lare à possessorio, sed solum dixit appellari
posse à sententia restitutionis fructuum, vt
eius ratio demonstrat, prout declarat Me-
noch. citandus statim. Quocirca dicendum
est, à sententia lata in hoc iudicio possesso-
rio cum fructuum vel interesse restitutione,
posse respectu fructuum vel interesse appel-
lari, non autem respectu possessionis, ita Bal-
intellexit Afflictus decis. 77. ad finem. clarius
Ripa in cap. sepe colum. vlti. versic. & propter hoc
restitutio spolia. Rolandus à Valle conf. 87. n.
13. lib. 2. ita etiam Bald. interpretati sunt do-
ctissimi Conar. in practico quest. cap. 23. n. 8.
versicul. idem erit quoties. Franciscus Sarmien.
in tractatu de redditibus Ecclesiast. 3. part. cap. 2.
num. 28. quo loci rectè reprehendit Arguliti-
num Beroium in suis quaestio. quaest. 9. num. 4.
quem reddidit Bald. praecitato loco scripsit
se licere appellare etiam ratione possessio-
nis, quod causa mixta est. Bald. etiam & Sa-
licetus

licetus malè intellexit Nicell. in tractatu de
concordia glossa. concord. 1. num. 26. versiculo se-
cundo moderatur. non etenim ita, sed vt praer-
fatorum Doctorum auctoritas suadet, ipse
intelligendus est. Saliceti doctrinam minus
rectam vocat Ripa in d. c. sepe. & Menoch. de
adipiscen. poss. rem. 4. num. 871. qui supra à nu-
mer. 869. hanc partem tuetur, & viribus de-
fendit, qui licet ibi tract. de recuper. rem. 9. num.
321. in hac dixisset (si appellatur à sententia
in possessorio, quando vna simul cum pos-
sessionis causa lata est sententia super resti-
tutione fructuum) vbi ad hoc idem Bal. Af-
flictus, Couarr. Roland. & alios, quos mox ci-
tauimus: tamen in d. rem. 4. num. 870. ante fin.
postquam relatus Doctores retulit, haec ad-
dit (quo sequutus sum in tractatu de recuper.
poss. rem. 9. num. 321. quo loci visus sum scri-
bere, appellari etiam ratione possessionis, sed
verè dicere volui, appellari posse à sententia
lata in possessorio ratione fructuum, cum Bal-
58 & iam citatos retulerim, & dictum Doctoris
intelligi debet secundum iura ab eo allega-
ta, vt inquit Bart. in l. non solum §. liberationis
verbo n. 10. de liberatio. legata) haec tamen Me-
noch. quo loci vt vides, libentissime discedit
ab opinione contraria, quam sequi videba-
tur in d. rem. 9. de qua nos mentionem feci-
mus in disputatione quaestionis nostrae ad fi-
posterioris partis. & huius doctrinae origo li-
cèt Bald. attribuat, tamen idem docue-
rat Bart. in l. 2. num. 18. ff. de appellati. recipiend.
vt bene aduertit Menoch. in d. rem. 4. num.
870. & iterum Bartol. in l. si creditor §. iussus
ff. de appellat. num. 1. idem Bald. in consil. 141.
ad fin. & in consil. 330. n. 8. & consil. 331. in princ.
lib. 1. Hieron. Gra. consil. 35. num. 3. author com-
mun. opinionum lib. 7. tit. 27. n. 6. refert Ca-
sar Visil. ad Afflictum vbi proxime, & decisione
269. num. 1. Iaf. consil. 187. num. 1. lib. 2. Petrus
Surd. consil. 102. num. 12. lib. 1. Statilius Pacifi-
cus de Saliuano interdito, inspectioe 4. cap. 2.
num. 4. Anton. Gomez in l. 45. Tauri, num. 194.
versic. limit. 2. Matien. in l. 9. tit. 7. lib. 5. compil.
gl. 2. num. 4. idem in l. 5. tit. 9. gloss. 5. à num. 3.
Casar Contar. in l. vnica C. si de moment. poss.
num. 6. & 9. & ex num. 23. usque ad 36. limit. 1.
principali. eandem doctrinam, & opinionem
sequitur post alios Marant. de ord. iud. 6. p. tit.
59 de appellati. num. 298. quod potest appellari
à fructuum, damni, & interesse condemna-
tione in sententia possessorij, & tunc eorum
respectu sententia suspendatur, non autem
respectu possessorij; quia appellatio execu-
tionem possessorij non suspendit, Socinus
reg. 18. fall. vlt. additio. ad Capel. Tholo. vltima.
Iaf. consil. 178. colum. 2. versiculo item quando.
& cum Ripa, Bal. Roland. & Menochio Chri-
stophorus de Paz in tractatu de tenuta cap. 17.
Salgado de protect. Reg. Tom. 1.

num. 61. & num. 2. Peregrinus de fideicommiss.
art. 46. num. 49.

Qui omnes praecipue Rolan. Afflictus, & 60
Couar. & Maranta, & denique omnes citati
aduertunt, interim hoc casu suspendendam
esse executionem sententiae pro ea parte, ex
qua fructuum restitutionem tangit rectè tam-
en eam exequendam esse pro ea parte, qua-
tenus nudam possessionem tangit. & idem
quod de fructibus Doctores dicunt in inter-
esse, & de vtroque post Crescētium decis.
5. alias 120. de appellat. Marquesanum tract.
de commissio. 2. p. c. 2. sub num. 60. Ruginellum
tract. de appella. §. 2. c. 3. num. 723. versic. in Do-
mini. Casar Barz. in decisione Bononien. 45.
num. 1. & 2. sequutus Multitudinem, & Ma-
chinam, Contardus in l. vnica limit. 1. num. 28.
& sub numer. 36. & alios, hanc sequutus est
opinionem Sigismund. Escacia de appellat.
quest. 17. limit. 6. memb. 9. num. 23. qui à num.
22. refert in hoc articulo tres Doctorum 61
contrarias opiniones, tamen num. 31. hanc
nostram veriore dicit, & communem, à
qua in iudicando recedendum non esse, quia
habet aequitatem, & est fauorabilis ad de-
curtandas lites, dixitque num. 33. post Con-
tardum, vbi proxime num. 29. & num. 30. re-
fert ita obtinuisse Rotae stylum, vt appella-
62 tioni à sententia lata in causa possessionis
momentaneae, minimè deferatur, respectu
autem cōdemnationis fructuum, & interese
appellati deferendum esse, & executam
sententiam possessionis, idem tenet post alios,
quos citat Marquet. in tract. de commissio. 1. p.
cap. 2. 1. à num. 32. cum sequentibus fol. 236. pro
quo vide, quae latè infra à num. 118. vbi haec
communis opinio declaratur.

Quae doctrina, & opinio ampliatur, vt pro-
63 cedat etiam respectu fructuum futurorum,
quia si quis ita mittatur in possessionem, vt
interim lucretur fructus, potest aduersarius
appellare. Escacia vbi proxime num. 34. An-
gel. consil. 253. visis statutis sub num. 2. Ma-
ranta in Specul. p. 6. actu 2. principal. in verbo, &
quandoque appellatur, limit. 8. num. 113. fol. 505.
Mynting. in singular. obserua. centu. 6. obseruat.
13. numer. 8. Achil. Personalis tract. de adipisc.
poss. num. 343. versiculo redeundo fol. 269. Ru-
ginel. tract. de appellat. §. 2. cap. 3. sub num. 649.
versic. appellabitur quoque in fin.

Quorum omnium virorū grauissimorum 64
auctoritas me mouit ad huius distinctionis
membrum, licet rationem nullam reddant,
sed sic simpliciter vni post alios transeunt,
ego autem ea potissimum motus fui: nam
quando in eadem sententia plures sunt
causae, & capitula separabilia, & distincta,
tot sunt sententiae, quot capitula, & causae
diuersae l. quaedam mulier ff. familia eris funde.